

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МУСАБАЙ-ЗАВОД АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫ**

КАРАР

«16» июнь 2021 ел

Мусабай-Завод авылы

№ 10

Мусабай-Завод авыл жирлеге хакимияте каршында балигъ булмаганнар эше буенча ижтимагый комиссия тезу турында

«Балигъ булмаганнарның күзәтүсезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакий үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрдәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге уставы нигезендә, балигъ булмаганнар арасында күзәтүсезлекне кисәтү һәм хокук бозуларны профилактикалау, социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләр белән профилактик эш алып бару максатыннан

КАРАР БИРӨМ:

1. « Мусабай-Завод авыл жирлеге хакимияте каршындагы балигъ булмаганнар эше буенча ижтимагый комиссия турында» нигезләмәне расларга (1 кушымта).
2. Мусабай-Завод авыл жирлеге хакимияте каршындагы балигъ булмаганнар эше буенча ижтимагый комиссия составын расларга (2 кушымта).
3. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл жирлеге Башлыгының 2020 елның 30 ноябрдәге «Мусабай-Завод авыл жирлеге хакимияте каршында балигъ булмаганнар эше буенча ижтимагый комиссия тезу турында» 12 номерлы карары үз кечен югалткан дип танырга.
4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында «авыл жирлекләре» бүлегендә (tukay.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Мусабай-Завод авыл жирлеге Башлыгы

Ф. Ә. Әгъләжева

Тукай муниципаль районы
Мусабай-Завод авыл җирлеге
Башлыгының 2021 елның
16 июнендәге 10 номерлы
карарына 1 кушымта

Мусабай-Завод авыл җирлеге хакимияте каршындагы балигь булмаганнар эше буенча
иҗтимагый комиссия турында

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Балигь булмаганнар эшләре буенча иҗтимагый комиссия (алга таба – Комиссия) Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Мусабай-Завод авыл җирлегендә (алга таба – авыл җирлеге) балигь булмаганнарның хокукларын яклау, аларның күзәтүсезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасының коллегиаль органы булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм норматив хокукый актлары, Тукай муниципаль районы җирле үзидарә органнарының хокукый актлары, шулай ук « Мусабай-Завод авыл җирлеге хакимияте каршындагы балигь булмаганнар эше буенча иҗтимагый комиссия турында» әлеге нигезләмәгә (алга таба – Нигезләмә) таяна.

3. Комиссия эшчәнлеге законлылык, демократизм, балигь булмаганнар белән гуманитарлы менәсәбәт, гаиләгә ярдәм һәм аның белән хезмәттәшлек итү, алынган мәгълүматның конфиденциальлеген саклап, балигь булмаганнарга шәхси якин килү, вазыйфай затларның һәм гражданның балигь булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозган ечен җаваплылыгын тәэмин итү принципларына нигезләнә.

4. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган тешенчәләр «Балигь булмаганнарның күзәтүсезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау системасы нигезләре турында» 1999 елның 24 июнендәге 120-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль, психик, рухи һәм әхлакый үсешенә зыян китерүне кисәтү чаралары турында» 2010 елның 14 октябрдәге 71-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

5. Комиссия үз эшчәнлегендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының балигь булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе белән хезмәттәшлек итә.

II. Комиссиянең максаты һәм теп бурычлары

6. Комиссия балигь булмаганнарның күзәтүсезлеген, хокук бозуларын кисәтү, социаль куркыныч хәлдәге балигь булмаганнар һәм гаиләләр белән шәхси профилактик эш алып баруда Балигь булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә ярдәм итү максатыннан оештырыла.

7. Комиссиянең теп бурычлары булып тора:

1) балигь булмаганнарга тәрбия бирү, карап тәрбияләү буенча үз вазыйфаларын үтәмәүче һәм (яки) аларның уз-узларен тотышына тискәре йогынты ясаучы, яисә аларга карата рәхимсез менәсәбәттә булган ата-аналарны, яисә башка законлы вәкилләрне ачыклау;

2) авыл җирлегендә балигь булмаганнар арасында хокук бозуларны, эчкечелекне, наркоманияне һәм башка тискәре күренешләрне кисәтү;

3) авыл җирлегендә балалар белән рәхимсез мегамәлә очраklarын ачыклау һәм кисәтү;

4) балигь булмаганнарның күзәтүсезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау эшен оештыруда Балигь булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә ярдәм күрсәтү;

5) Балигь булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә авыл җирлегендәге балалар хәленә кагылышлы мәсьәләләр буенча мәгълумат бирү.

III. Комиссиянең вәкаләтләре

8. Комиссия түбәндәге вәкаләтләргә җауап ашыра:

1) авыл җирлегендә балигь булмаганнарның күзәтүсезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау чараларын оештыруда һәм үткәрдә катнаша;

2) балалар йеру тыелган урыннарда, шулай ук тенлә ата-анадан яки башка законлы вәкилләрдән башка балалар йеру тыелган урыннарда балаларны ачыклау буенча рейдларда катнаша;

3) күзәтүсез, караучысыз балаларны, социаль куркыныч хәлдәге балигь булмаганнарны һәм гаиләләргә, шулай ук даими рәвештә дәрәс калдыручы балигь булмаганнарны ачыклау буенча рейдлар үткәрдә катнаша;

4) балигь булмаганнарда алкоголь продукциясе һәм тәмәке эшләнмәләре сату очраklarын ачыклау буенча рейдларда катнаша;

5) утырышларында балаларны тәрбияләү белән шәгыйльләнгән торган ата-аналарны яки башка законлы вәкилләргә, шулай ук сукбайлыкка бирелүчән, мөгариф учреждениеләрендә даими рәвештә дәрәс калдыручы балигь булмаганнарны тыңлый;

6) балигь булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу фактлары турында Балигь булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә хәбәр итә;

7) балигь булмаганнарның күзәтүсезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау мәсьәләләргә буенча иҗтимагый оешмалар, партияләр, хәрәкәтләр, дини оешмалар, педагогик һәм ата-аналар коллективлары белән хезмәттәшлек итә һәм үз эшенә җәлеп итә.

IV. Комиссияне тезү тәртибе

9. Комиссия җирлек Башлыгы карары белән тезелә.

10. Комиссия эшчәнлегә җәмәгать башлангычында җауап ашырыла.

11. Комиссия турында нигезләмә, аның сан һәм шәхси составы җирлек Башлыгы тарафыннан раслана.

12. Комиссия составына комиссия рәисе – җирлек Башлыгы, комиссия секретаре һәм комиссиянең башка әгъзалары керә.

Комиссия рәисе булмаганда, аны комиссия рәисе урынбасары алыштыра.

13. Комиссия составына җирле үзидарә органнары вәкилләргә, авыл җирлегә Советы депутатлары, мөгариф, мәдәни-агарту учреждениеләргә, сәламәтлек саклау учреждениеләргә, иҗтимагый оешмалар вәкилләргә, эчке эшләр органнары хезмәткәрләргә, ата-аналар комитеты әгъзалары һәм балигь булмаганнар белән эшләү тәҗрибәсе булган башка гражданныр керә ала.

14. Комиссиянең сан составы 5 кешедән ким булмаска тиеш.

V. Комиссия эшен оештыру

15. Комиссия үз утырышларында тыңлай:

1) балигъ булмаганнарға тәрбия бирү, карап тәрбияләү буенча үз вазыйфаларын үтәмәүче һәм (яки) аларның үз-үзләрен тотышына тискәре йогынты ясаучы, яисә аларга карата рәхимсез менәсәбәттә булган ата-аналарны яисә башка законлы вәкилләрне;

2) балигъ булмаганнарның ата-аналарын яисә башка законлы вәкилләрен.

16. Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә тәкъдимнәр кертә:

1) балигъ булмаганнарның жәйге ялын, мәшгульлеген оештыру буенча;

2) балигъ булмаганнар белән шәхси профилактик эш алып бару буенча;

3) балигъ булмаганнарның күзәтүсезлегенә һәм жәмгыятькә каршы торуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү буенча.

17. Балигъ булмаганнар һәм ата-аналар яки башка законлы вәкилләр арасында хокукый белемнәрне пропагандалау эшендә катнаша.

18. Авыл жирлегә халкы белән мәгълүмати-аңлату эшләре алып бара (күрсәтмә агитация, массакуләм-мәгълүмат чаралары).

VI. Комиссия эшчәнлегә тәртибе

19. Комиссия эшчәнлегә бер елга планлаштырыла.

20. Комиссия рәисе тарафыннан расланган еллык эш планы Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә жибәрелә.

21. Комиссия утырышлары кирәк булган саен, әмма бер айга кимендә бер тапкыр үткәрелә.

22. Утырышларга комиссия әгъзасы булмаган башка затлар да чакырылырга мөмкин.

23. Комиссия утырышы, әгәр анда әгъзаларның гомуми саныннан кимендә яртысы катнашса тулы хокукпы санала. Карала торган мәсьәләләр буенча Комиссия карары утырышта катнашучыларның гомуми саныннан гади күпчелек тавыш белән кабул ителә. Комиссия карары белән килешмәгән Комиссия әгъзасы Комиссия карарына язма рәвештә аерым фикерен теркәргә хокуклы.

24. Комиссия утырышы кен тәртибе, утырыш алдыннан 3 кеннән дә соңга калмыйча, рәис тарафыннан билгеләнә. Комиссия утырышы кен тәртибендә күрсәтелергә тиеш:

1) сорауның номеры;

2) сорауның исеме;

3) сорауны чыгарган зат.

25. Комиссия әгъзалары комиссия утырышында катнашырга тиеш. Комиссия әгъзасы Комиссия утырышында җитди сәбәп аркасында катнашу мөмкинлегә булмау турында, булмау сәбәпләрен күрсәтеп, Комиссия рәисенә алдан хәбәр итә.

26. Утырышны комиссия рәисе алып бара.

27. Комиссия утырышы беркетмәсе утырыш вакытында башкарылган язмалар (стенограммалар), докладларның, чыгышларның, белешмәләрнең һәм башка материалларның тезислары нигезендә тезелә.

28. Комиссия утырышлары вакытында язма алып бару, материаллар җыю һәм беркетмә текстын әзерләү Комиссия секретаренә йөкләнә.

29. Беркетмәдә күрсәтелергә тиеш:

1) утырышны үткөрү датасы һәм урыны;

2) утырышта катнашучы Комиссия әгъзалары, чакырылган затлар;

3) карала торган материалларның эчтәлегә;

4) аңа карата материаллар карала торган затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме, туу датасы һәм урыны, яшәү урыны, эш яки уку урыны, шулай ук материалларны карау ечен әһәмияткә ия булган башка мәгълүматлар;

5) утырышта катнашучы затларның килүе, аларга хокукларын һәм бурычларын аңлату турында мәгълүмат;

6) булмаган затларга билгеләнгән тәртиптә хәбәр итү турында мәгълүмат;

- 7) белешмәләр, чыгышлар, аналитик материаллар;
- 8) Комиссия утырышында, башкару ечен җаваплы затлар һәм үтәү срокларын күрсәтеп, карар кабул итү турында мәгълүмат.
30. Комиссия карарлары йомгаклау документы булып тора, язмача рәсмиләштерелә һәм Комиссия рәисе тарафыннан имзалана.
31. Комиссия карарлары, чаралар күрү ечен, Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә, тиешле органнарга, учреждениеләргә, иҗтимагый оешмаларга җибәрелә.

VII. Комиссия рәисе, Комиссия секретаре, Комиссиянең башка әгъзалары вәкаләтләре

32. Комиссия рәисе:
  - 1) Комиссия эшчәнлегенә җитәкчелек итә;
  - 2) Комиссия утырышында хәлиткеч тавыш бирү хокукы белән катнаша;
  - 3) Комиссия әгъзалары арасында вазыйфаларны бүлә;
  - 4) утырыш үткөрү датасын билгели;
  - 5) Комиссия утырышы кен тәртибен раслый;
  - 6) Комиссия утырышында рәислек итә;
  - 7) Комиссиянең эш планын раслый;
  - 8) Комиссиянең эш планы үтәлешен контрольдә тотат;
  - 9) Комиссия утырышларында кабул ителгән карарларга кул куя;
  - 10) әлеге Нигезләмә белән каралган башка мәсьәләләргә хәл итә.
33. Комиссия секретаре:
  - 1) Комиссия утырышы кен тәртибен формалаштыра;
  - 2) Комиссиянең агымдагы эшен планлаштыруны, балигъ булмаганнарның күзәтүсезлеген һәм хокук бозуларын профилактикалау буенча планнар тәзүне оештыра;
  - 3) Комиссиянең эш кәгазьләрен алып бара;
  - 4) Комиссия эшчәнлегенә мәсьәләләргә буенча һәм авыл җирлегендә яшәүче балигъ булмаганнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау мәсьәләләргә буенча органнар, учреждениеләр, иҗтимагый оешмалар белән мәгълүмати алмашуны оештыра;
  - 5) Комиссия үткәргән эш нәтиҗәләре турында Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә ай саен мәгълүмат бирүне тәзмин итә;
  - 6) Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә җаваплы секретаренә Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясенә күчмә утырышын үткөрүне оештыруда ярдәм күрсәтә;
  - 7) Комиссия әгъзаларына утырыш датасы, карала торган мәсьәләләр турында хәбәр итә;
  - 8) карала торган мәсьәләләр буенча гражданны чакыруны тәзмин итә.
34. Комиссия әгъзалары:
  - 1) Комиссия рәисе йөкләмәләрен үтиләр;
  - 2) Комиссия утырышларының кен тәртибенә үз төкәдимнәрен кертәләр;
  - 3) авыл җирлегендә, шул исәптән балигъ булмаганнар эше буенча инспектор, әлеге административ участка бәрекетелгән участок вәкаләтлесе белән берлектә, профилактик чараларны оештыруда һәм үткөрүдә катнашалар, балалар йерү тыелган урыннарда, шулай ук төнлә ата-аналар яки башка законлы вәкилләрдән башка балалар йерү тыелган урыннарда балаларны ачыклау буенча рейдларда катнашалар.

Тукай муниципаль районы
Мусабай-Завод авыл җирлеге
Башлыгының 2021 елның
16 июнendәге 10 номерлы
карарына 2 кушымта

Мусабай-Завод авыл җирлеге хакимияте каршындагы балигъ булмаганнар эше буенча
иҗтимагый комиссия составы

Комиссия рәисе:

Мусабай-Завод авыл җирлеге Башлыгы

Ф. Ә. Әгъләжева

Рәис урынбасары

Мусабай-Завод гомуми белем бирү мәктәбе директоры

Л.Р.Вильданова

Комиссия секретаре:

Мусабай-Завод авыл җирлеге Башкарма комитеты
Житәкчесе урынбасары

З.З.Хесәинова

Комиссия әгъзалары:

Полиция участок инспекторы

Р.Ә.Ишмакаев

Укыту-тәрбия эшләре буенча мәктәп директоры
урынбасары

С.Р.Кәлимуллина

Тәрбия эшләре буенча мәктәп директоры урынбасары

Р.М.Гараева

Депутат

Ә.Т.Нурлина

Депутат

Р.Х.Вәлиев

Фельдшер

Г.З.Мифтеева

Мусабай-Завод мәдәният йорты директоры

С.Х.Зарипова

«Кояшкai» балалар бакчасы мөдире

Э.Р.Нуртдинова

Ветераннар һәм инвалидлар советының беренчел
өешмасы рәисе

К.М.Габдулхакова